NEJVYŠŠÍ SOUD
Mgr. Václav VLČEK
vedoucí oddělení styku s veřejností

Brno, 16. 7. 2025
sp. zn. Zin 100/2025

A. J.
XY,
XY
ID DS: XY
XY@sz.cz

**Poskytnutí informace podle § 14 odst. 5 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“)**

Vážená paní J.,

Nejvyšší soud jako povinný subjekt podle § 2 odst. 1 informačního zákona obdržel dne 12. 6. 2025 Vaši žádost o poskytnutí informace, sp. zn. vide supra (dále jen „projednávaná žádost“), v následujícím znění:

*„Dobrý den, ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím Vás žádám o následující:*

*1. Dopisy či jiná stanoviska nebo vyjádření ohledně problematiky pachových stop (kriminalistická odorologie, metoda pachové identifikace), které NS zasílal svým soudcům či přísedícím od roku 2010 včetně (poprosím o kopie všech listin).*

*2. Přehled seminářů či jiných vzdělávacích akcí týkajících se pachových stop, kterých se účastnili daní soudci či přísedící od roku 2010 včetně.*

*3. Kdo jmenovitě se daných akcí účastnil ze strany soudců či přísedících a kdo přednášky či semináře vedl?*

*4. Přehled literatury, kterou NS doporučil soudcům či přísedícím k doplnění přehledu o pachových stopách od roku 2010 včetně.*

*5. Dopisy či jiná stanoviska nebo vyjádření ohledně problematiky pachových stop (kriminalistická odorologie, metoda pachové identifikace), které byly doručeny NS od jiných institucí od roku 2010 včetně (poprosím o kopie všech listin).“*

K položeným otázkám povinný subjekt sděluje, že neeviduje komunikaci v dané oblasti, kterou by Nejvyšší soud zasílal soudcům Nejvyššího soudu, ani neeviduje, jakých přednášek či seminářů se jednotliví soudci Nejvyššího soudu účastnili, jelikož takovou povinnost žádný zákon neukládá. Vzdělávání a udržování si vysoké odborné úrovně je především osobní odpovědností jednotlivých soudců (podrobně viz dále). Povinný subjekt v Informačním systému Nejvyššího soudu (dále jen „ISNS“) nedohledal žádné řízení, které by se věnovalo podnětu od jiné (státní) instituce.

K projednávané žádosti je třeba upozornit, že úkolem Nejvyššího soudu je zajištění jednoty a zákonnosti rozhodování zejména tím, že rozhoduje o mimořádných opravných prostředcích (§ 14 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích), soudní praxi tedy Nejvyšší soud formuje prostřednictvím autoritativní (závazné) rozhodovací činnosti, nikoli formou nezávazných (čtenářských či jiných) doporučení jednotlivým soudcům a soudům.

Úkolem Nejvyššího soudu je zejména výklad odborných právních otázek, dokazování je primárně věcí soudů prvního stupně, Nejvyšší soud má (aktuálně) možnost zásahu do skutkového stavu a procesu dokazování na základě dovolacího důvodu obsaženého v § 265b odst. 1 písm. g) trestního řádu, tedy pokud *rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, jsou ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů nebo jsou založena na procesně nepoužitelných důkazech nebo ve vztahu k nim nebyly nedůvodně provedeny navrhované podstatné důkazy*.

Výkon „školící činnosti" je pak svěřen Justiční akademii, která je školící institucí pro soudy, státní zastupitelství a Ministerstvo spravedlnosti. K tomu je vhodné doplnit, že vzdělávání spadá do osobní odpovědnosti soudce. Školení, kterých se daný soudce účastnil, proto nejsou evidována a ani takovou povinnost soud nemá. K tomu je vhodné doplnit, že pravidla pro výběr (nového) soudce Nejvyššího soudu pracují s tím, že se jedná o uznávanou autoritu v oblasti práva.

Nad rámec uvedeného povinný subjekt dodává, že Nejvyšší soud jako instituce v důsledku ani nemá možnost jednotlivým soudcům „doporučovat", jak mají rozhodovat či z jakých podkladů či informačních zdrojů mají při rozhodování vycházet, nebo jak se dále vzdělávat např. formou „doporučení" konkrétní publikace či odborného článku atd. Uvedené je esenciálním naplněním principů nezávislosti soudní moci, do níž není možné takto arbitrárně zasahovat.

Předseda soudu může rozhodovací činnost formovat mj. prostřednictvím rozvrhu práce a jako tzv. kárný žalobce. Velmi stručně řečeno je smyslem kárné odpovědnosti prověřit kárné provinění, tedy zjistit a napravit individuální negativní stav a takto zajišťovat dostatečnou odbornou úroveň a kvalitu rozhodovací činnosti, nikoli provádět (obecnou) školící činnost.

Uvedené chrání i demokratický chod soudnictví – pokud by bylo možné institucionálně „zadávat", jak a podle čeho mají soudci soudit, jakým důkazům (automaticky) přikládat určitou hodnotu, pak bychom se de facto vzdali nezávislé moci soudní jako jednoho pilíře státu.

Dále lze upozornit zejména na § 2 odst. 6 trestního řádu, který se věnuje tzv. volnému hodnocení důkazů ze strany orgánů činných v trestním řízení: „*Orgány činné v trestním řízení hodnotí důkazy podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu*." Pokud je řízení před Nejvyšším soudem zpravidla písemného charakteru bez provádění dokazování, pak i příslušné zákony limitují meze, v nichž může Nejvyšší soud do oblasti dokazování zasáhnout (viz výše citované ustanovení trestního řádu).

Rozhodovací činnost může být formována právě a jen prostřednictvím (další) rozhodovací činnosti, tedy prostřednictvím realizace opravných prostředků, které právní řád stanovuje. Proto má soudní soustava i „pyramidovou" strukturu – soud může autoritativně rozhodovat v individuálním případě, do jeho činnosti však nemůže být zasaženo neformálním sdělením, z čeho by měl vycházet či k čemu by měl přihlížet, a to ani prostřednictvím „obecného sdělení". Soudní řízení má a priori individuální povahu, přičemž v řízení vystupují konkrétní účastníci či strany řízení.

Soudní řízení není možné „abstraktně zahájit“ k řešení právní otázky bez konkrétních účastníků či stran řízení, právě naopak – právní otázky jsou odpovězeny v rámci individuálního soudního řízení, přijaté závěry pak mohou být případně dále zobecněny (např. formulací právní věty rozhodnutí), závazný právní názor soudu však nemůže být vydán bez vedení individuálního soudního řízení.

**Poučení:** Proti způsobu vyřízení žádosti je možné podle § 16a odst. 1 informačního zákona podat stížnost do 30 dnů od doručení. Lhůta pro podání stížnosti začíná běžet den po dni doručení. Stížnost se podává Nejvyššímu soudu, který ji k rozhodnutí předloží Úřadu pro ochranu osobních údajů, pokud stížnosti sám zcela nevyhoví.

S pozdravem

Mgr. Václav Vlček
vedoucí oddělení styku s veřejností
pověřený vyřizováním žádostí o informace